
Poslední klíč

Alec Palmer

Probudily ho vzdálené výkřiky a výstřely.

Během vteřiny byl zcela při smyslech, připravený jednat. A bojovat.

Ač si to nepřipouštěl, čekal, že tenhle okamžik přijde. Roky. A celou tu dobu zápolil s těžkým rozhodnutím. Má opustit mnišskou komunitu, aby ji tím ochránil, anebo zůstat a doufat, že se to nikdy nestane?

Nyní věděl, že je příliš pozdě. Naplnily se jeho nejniternější obavy – to on má na rukách krev všech mnichů v klášteře.

Jen kvůli tomu, že pro něj přišli.

Zaposlouchal se. Znovu zaslechl výstřely. Byl si jist, že přicházejí z kostela. Podíval se na hodinky. Bylo krátce po půl páté, doba, kdy se konaly laudy, ranní chvály. On se jich neúčastnil – na jeho žádost ho opat z některých modliteb uvolnil. Možná to byla chyba...

Mnich vstal z lože, natáhl na sebe prostou šedobílou kutnu, znamení všech cisterciáků, sehnul se a nadzdvihl matraci, na níž spával.

Při vstupu do kláštera se musel zbavit všech osobních věcí – ale jedné nemohl, protože pro něj znamenala mnoho. Byla totiž poznamenána krví, co kdysi prolil, a zároveň byla symbolem jeho nynějšího pokání.

Uchopil kožené pouzdro, které kdysi nosil u opasku. Vytáhl z něho mačetu, jejíž ostří se zalesklo v ranním šerosvitu, vkrádajícím se do celý malým zamřížovaným oknem.

Nyní byl připravený bránit jak sebe, tak své spolubratři.

Ubi sementem feceris, ita mettes, blesklo mu hlavou. Jak zaseješ, tak sklídíš.

Bylo načase pustit se do sklizně...

Už nebyl mnich.

Byl... Usekávač. To jméno mu kdysi dali Hausové, jedna z největších nigrijských etnických skupin – a hodilo se pro něj víc než kterékoliv jiné, které kdy v životě dostal.

Vyrazil ke dveřím a pomalu je otevřel – dával při tom pozor, aby staré panty příliš nevrzaly – a zaposlouchal se.

Pohybovali se chodbou. Dva muži ve vojenských botách, jeden z nich mírně napadal na pravou nohu. Mnich si všiml, jak na chodbě kmitají světla jejich baterek.

Dovolil si krátké vyhlédnutí.

Jeden z mužů byl menší a útlý, druhý vysoký a svalnatý. Oba byli oděni v černém, takže téměř splývali s okolní temnotou, na hlavách měli kukly a v rukách kalašnikovy.

Mířili ke dveřím jeho cely.

Mnich pevně uchopil rukojeť mačety a přichystal zbraň ke smrtícímu švih.

Zavřel oči, zhluboka se nadechl a dál naslouchal.

Jakmile byli u něj, vyskočil ven a několikrát zašvihal mačetou, mnohem elegantnější zbraní, než byla útočná puška. Během vteřiny se mu muži váleli u nohou: první měl hlavu napůl oddělenou od těla a byl na místě mrtvý, druhý sténal a masivně krvácel ze dvou sečných ran vedených do břicha a stehna.

Mnich přišlápl zraněnému nepříteli hrudník, aby ho udržel na zemi, odrazil jeho chabý pokus o odpor a stáhl mu kuklu.

Muž měl snědou, propadlou tvář a uhlově černé vlasy. Zkrvavenými rty vyslovil nějakou kletbu v řeči, kterou mnich nikdy neslyšel.

Setkal se s mužem očima. To, co v nich spatřil, bylo tak důvěrně známé... za svůj život to viděl už několikrát. Nemělo cenu se ho na cokoliv ptát. Muž by mu nic neřekl. Byl za svou věc (ať už byla jakákoliv) odhodlán zemřít.

Prostřelil mu tedy čelo jeho vlastní pistolí. Potom ho obral i o kalašnikov.

Zvedl se – a náhle zaslechl výkřik.

Poznal ten hlas.

Byl to bratr Bernard, starý a mlčenlivý muž, jemuž už táhlo na osmdesátku. Nikdy o tom nemluvili, ale mnich poznal, že v klášteře našel útočiště před hrůzami světa – stejně jako on.

Znovu pohlédl na mrtvé muže pod sebou.

A došlo mu, že on není tím, pro koho přišli... Že nejsou spojeni s jeho minulostí, ale s minulostí bratra Bernarda.

Příliš se mu však neulevilo.

Rozběhl se chodbou – když zahlédl temný stín.

Bleskurychle se skryl v jednom z výklenků. Chodbou zarachotila střelba. Sykl bolestí, když ho na paži bolestivě poranil odštěpek kamene, který odlomila jedna z kulek. Cítil, že rána začíná krváčet. Doufal, že to není vážné.

Stáhl z ramene popruh kalašnikovu a střelbu opětoval.

Oni nevědí, s kým si zahrávají...

Velitel stál v kostele a sledoval zkrvavená těla cisterciáckých mnichů, rozsetá v bizarním umrlčím tanci kolem něho. Ti muži byli neviní a on litoval jejich smrti – ale to už se ve válce stává. Jejich obět zachrání jeho národ, zabrání tomu, aby ho zničily plameny. Aby jeho lidé dál neprávem umírali a trpěli. Už nebylo kam ustupovat. Poslední hranici překročili dávno...

Proto bylo nutné najít bratra Bernarda. Protože on byl klíčem k jejich záchraně.

Nevěděli, kde se skrývá. Až teprve před několika dny vysvitla malá jiskřička naděje: odnož CIA, která se zajímala o stejnou záležitost jako oni, zjistila, že se Bernard před desetiletími uchýlil do ústraní tohoto kláštera. Bylo jednoduché je předejít... Ač byla americká zpravodajská agentura mocná, měla mnohé konkurenty: některé dokonce mocnější, než byla ona sama... I když to si zvykaní a arogantní Američané, zvyklí rozhodovat za celý svět a poroučet mu, jen těžko připouštěli.

V uchu mu pípla vysílačka. „Ano?“

Zaslechl střelbu. Někdo na druhém konci zaklel. Nakonec se ozval hlas jednoho z jeho mužů. „Máme tu problémy, pane.“

Velitel zaťal zuby. Vypadalo to, že agenti CIA přece jen dorazili. Mnohem dříve, než si mysleli. Nicméně muži, kteří hlídkovali v bezprostředním okolí opatství, nehlásili žádné blížící se nebezpečí: auta ani vrtulníky...

„Kolik je útočníků?“

Na druhém konci znovu zarachotila střelba.

„Je jen jeden. A oblečený jako mnich.“

Velitele odpověď na okamžik překvapila. Ale proč by mnich nemohl být zároveň dobře vycvičeným zabijákem? On sám měl také velice blízko k tomu, aby se za mnicha mohl považovat.

„Máme nějaké ztráty?“

„Čtyři.“

Až příliš dobře vycvičeným...

Velitel vyštěkl šfavnatou kletbu ve svém rodném jazyce.

„Našli jste bratra Bernarda?“

„Vedou ho k vám.“

„Výborně.“

„Co s tím mnichem?“

„Držte ho tam, kde je. Pokud budete moci, zabte ho.“ Podíval se na hodinky. Věděl, že jim dochází čas, že tu za chvíli bude irská policie. Někdo už určitě zaslechl střelbu. Ale to byla cena za jejich krytí – jinak by použili tlumiče. „Hlavně odklidte naše mrtvé. Nemůžeme je tu nechat.“

Nejen kvůli možnosti jejich odhalení. Ale i proto, aby je mohly jejich rodiny rituálně pohřbít. Nejspíš to bude on, kdo vykoná obřad. Až poté budou pokračovat v jejich plánu.

„Rozkaz!“ potvrdil muž.

Velitel ukončil spojení. „Pane!“ křikl na něj jeden z jeho spolubojovníků, který společně s ním zůstal v kostele. „Už ho vedou!“

Otočil se. Mířili k němu dva z jeho lidí a vláčeli s sebou starce v mnišském rouchu. Velitel přimhouřil oči. Před několika hodinami ho viděl na staré černobílé fotografii – muži na ní bylo sotva čtyřicet. Ale byl to on.

Arthur van der Vaart. Anebo bratr Bernard, jak znělo jeho řeholní jméno.

Bylo od něj mazané uchýlit se takhle daleko od své domoviny Jihoafrické republiky. Přestože za sebou pečlivě zametl všechny stopy, našli ho. A nyní si vezmou to, co ukryl – ať to bylo kdekoliv.

Velitel ukázal na jednu z lavic. „Položte ho tam.“

Stařec se začal chabě bránit, ale když mu jeden z mužů uštědřil ránu do žaludku, podvolil se.

Velitel se nad van der Vaarta naklonil. A vyslovil tři německá slova: „Herz der Finsternis.“

V překladu to znamenalo: Srdce temnoty.

Starci se ve tváři mihl strach; potom mu však rysy ztvrdly, jak ho nahradilo pevné odhodlání. „Nic vám neřeknu,“ zaskřehotal.

„Vůbec nevíte, s čím si zahráváte.“

Velitel přikázal mužům, aby ze starce strhali kutnu. Potom shodil ze zad batoh a vytáhl z něho malou truhličku z ebenového dřeva. Zhluboka se nadechl a s posvátnou úctou ji otevřel.

Uvnitř se nacházela dvojice kostěných nožů. Památka na jeho předky, kteří je využívali při šamanských rituálech.

Většina jejich tajů byla už dávno zapomenuta, ale některé přetrvaly.

Dodnes. To on byl jejich ztělesněním.

Smutně se pousmál. „Až vás začnu stahovat z kůže, Arthure van der Vaarte, tak mluvit budete.“

Odnášejí své mrtvé.

To mnichovi došlo, když na malý okamžik nahlédl do chodby. Bylo mu jasné, že někdo nechce, aby bylo útočníky možné identifikovat. Když se ozvalo zarachocení kalašnikovu, rychle stáhl hlavu zpátky do výklenku, v němž se kryl.

Zvuky střelby byly tak povědomé...

Když se uchýlil do těchto zdí, jedna jeho část doufala, že je už nikdy neslyší. Protože byly spojeny s jeho minulostí, kam až jeho paměť sahala.

Před očima mu vyvstaly vzpomínky: dávné, ale přesto tak jasné. Na poušť, nekonečnou Saharu. Na uprchlický tábor Umm Dreiga. Na nálety. A na napalm, který ho poznamenal navždy. Od svých sedmi let měl pravou nohu zjizvenou od těžkých popálenin.

Zafal zuby a zahlal bolestné výjevy. Poté zvážil své možnosti.

Vpravdě jich nebylo mnoho. Napadlo ho, že by se mohl stáhnout. Ale... stále tu byli jeho spolubratři. Nevinní, neschopní se bránit. Nesměl je ponechat těm útočníkům napospas.

Tu ne cede malis, bleskl mu hlavou latinský citát.

Neustupuj před zlem.

Když střelba ustala, vyklonil se do chodby a opětoval ji. Bolestně si přitom uvědomoval, že zásobník jeho zbraně bude brzy prázdný. A náhradní už neměl...

Rychle se schoval v očekávání odvety – žádná však nepřišla.

Zlo ustoupilo samo.

Muži se začali stahovat: jejich mise byla zřejmě u konce.

Mnich cítil, jak ho z toho pomyšlení zamrazilo v zátylku.

Velitel pečlivě ořel do kutny jednoho z mrtvých mnichů kostěný nůž a pak ho uložil nazpět do truhličky; kousek od něj se stále ozývalo bolestivé nařikání Arthura van der Vaarta.

Velitel aktivoval vysílačku. „Všichni naši mrtví jsou pryč?“

„Ano. Právě je nakládáme do dodávky.“

„A ten mnich?“

„Stále žije.“

Nebyl čas.

Velitel tiše zaklel.

„Nechte ho.“

„Ano, pane.“

Velitel ukončil spojení, vytáhl z ramenního pouzdra makarov a namířil ho na skučícího van der Vaarta. Kostelem práskl výstřel. Stařec vzápětí ochabl.

Velitel se ještě chvíli díval na tělo zhroucené na kostelní lavici a poté zamířil k východu.

Usmíval se – protože van der Vaartovo tajemství už znal.

Když mnich dorazil do kostela, spatřil něco, co mu připomnělo výjevy z Dantova pekla.

Přišel pozdě.

Kousek od něj ležel opat Augustýn s prostřeleným čelem. Mnich klesl vedle něj na kolena.

Ještě včera spolu kráčeli rajskou zahradou.

„Je to již pět let, co ses stal mnichem, bratře Samueli,“ řekl mu tehdy Augustýn. „Je čas složit slavné sliby a navždy se odevzdat Bohu.“

Podle Řehole svatého Benedikta byly tři: stabilitas, slib stálosti, conversatio morum, slib vést ctnostný život, a oboedientia, slib poslušnosti.

On byl ten poslední, kdo by je měl skládat...

„Nevím, zdali jsem toho hoden, otče,“ zněla jeho odpověď.

Zastavili se. Augustýn na něj upřel modré oči skryté pod hustým obočím a položil mu ruku na rameno. „Nevím, co jsi dělal předtím, než ses rozhodl uchýlit do zdí našeho kláštera, ale ať už to bylo cokoliv, Bůh má s tebou určitě svůj záměr – i proto jsi zaslechl jeho volání a opustil jsi svůj předchozí život, stejně jako mnoho našich bratrů. Svoji práci pro klášterní komunitu zvládáš znamenitě, Samueli. Rozmysli se. Kéž tě ve tvém rozhodování vede Bůh.“

A nyní... Nyní svíral v rukou mrtvé tělo muže, jehož si velice vážil.

Sklonil hlavu a cítil, jak mu po tváři skanula slza doprovázená nezkrotným hněvem, který doutnal hluboko uvnitř něj.

Náhle kousek od sebe zaznamenal pohyb.

Rychle se zvedl, kalašnikov připravený ke střelbě. Zaklel a ruku se zbraní spustil. Nebyl to žádný útočník, ale bratr Bernard, který ležel na jedné z kostelních lavic. Tiše zasténal.

Mnich se nad ním sklonil. Jiné by na jeho místě pohled na něj šokoval, jeho však ne. V životě už viděl větší hrůzy.

Bernard byl zcela nahý, levou ruku a pravou nohu mu někdo zbavil kůže, takže ve světle svící vyvstaly jeho zkrvavené svaly a šlachy. Mnich ho otočil. Stařec měl prostřelenou lebku – přesto však stále žil, i když dýchal jen povrchně. Mnich už o podobných zázračných náhodách slyšel, poprvé se však s něčím takovým osobně setkal. Starci též někdo odřízl víčka a rty. A bříška prstů – zřejmě kvůli ztížení identifikace.

Ucítil, jak mu stařec sevřel látku kutny. Snažil se promluvit.

„Odpočívej, bratře,“ nabádal ho mnich. „Odpočívej.“

„Řekl... řekl jsem jim to. Byl jsem... slabý.“

„Bratře...“

Bernard ho k sobě silně přitáhl. „Musíš jim v tom zabránit! Já jsem... van der Vaart. Skryl jsem... Ostro... prince Edu... Eduarda.“ Jeho tělo zachvátila silná křeč. Pokoušel se říct ještě něco dalšího.

„To je v pořádku,“ zašeptal mnich. „Abi in pace.“

Odejdi v pokoji.

Potom bratr Bernard vydechl naposledy.

Mnich složil jeho tělo na lavici a vstal. Ve stejné chvíli zvenku zaslechl zvuk sirén.

Někdo musel zavolat policii...

Nechtěl, aby ho muži zákona našli. Protože měl sám co vysvětlovat.

Pokud ho začne irská policie vyslýchat, najdou ho brzy ti, před nimiž se tu skryl.

ECIRE.

Znovu si vybavil Bernardova slova.

„Musíš jim v tom zabránit! Já jsem... van der Vaart. Skryl jsem... Ostro... prince Edu... Eduarda.“

Přestože mu nic neslíbil, cítil se tím vázaný. A zároveň chtěl pomstít všechny v klášteře. Ale jak... jak mohlo být v moci jednoho člověka tak učinit? Sám mohl ty útočníky jen těžko vystopovat. Natož se jim postavit.

Musel to být někdo tak mocný jako oni...

ECIRE.

Možná by ho přece jen měli najít... a to rychle. I když tím riskoval svůj život... Ale co mu z něj vlastně zbylo?

Rozhodl se. Vytáhl z pouzdra mačetu, omočil její ostří v Bernardově krvi a přešel ke stěně. Několik vteřin váhal. A pak to udělal.

Sirény se blížily.

Mnich přelétl pohledem kostel – a spočinul jím na tajném vchodu do krypty, který se nacházel poblíž sochy Panny Marie v severním transeptu. Tam může nalézt prozatímní útočiště, dokud si pro něj nepřijdou. Věděl, že tím, co udělal, přiláká jejich pozornost – protože oni budou vědět, kým bratr Bernard byl. Nepochyboval o tom.

Vykročil. A ještě naposledy se ohlédl po nápisu, který jeho krví načmáral na zeď.

Stálo tam... VAN DER VAART.